

18. møde

Tirsdag den 17. november 1987 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:**

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvad ministeren kan oplyse om ændringerne i supermagternes strategi for så vidt angår nordområderne, og hvad ministeren agter at foretage for at fastholde Norden som lavspændingsområde].

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

2) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til undervisnings- og forskningsministeren [om nedlæggelse af gymnasier].

Af Holger K. Nielsen (SF) m.fl.

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af gymnasier.

Af Berlau (FK) m.fl.

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om oprettelse af Bevægelses Center for Miljøforskning.

Af Rahbæk Møller (SF) m.fl.

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 30:

Forslag til folketingsbeslutning om gratis læge- og medicinhjælp til pensionister.

Af Jørgen Tved (FK) m.fl.

6) Første behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel og lov om barselorlov m.v.

Af Carsten Andersen (SF) m.fl.

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 41:

Forslag til folketingsbeslutning om stop for yderligere flygtningebestillinger i 1987.

Af Behnke (FP) m.fl.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Medlemmer af Folketinget Gade (SF), Birthe Hansen (SF), Inger Harms (SF), Leif Hermann (SF), Bjørn Poulsen (SF), Stilling (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de til fiskeriministerens ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvad kan ministeren oplyse om den stedfundne regulering af torskefiskeriet i Nordsøen i 1987 samt om ministeriets løbende efterkontrol af – på den ene side – de indrapporterede oplysninger om fangststeder og mængder og – på den anden side – fiskeriinspektionsskibenes indrapporteringer?«

(Forespørgsel nr. F 15).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til udenrigsministeren [om, hvad ministeren kan oplyse om ændringerne i supermagternes strategi for så vidt angår nordområderne, og hvad ministeren agter at foretage for at fastholde Norden som lavspændingsområde].

Af Jens Thoft (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 10/11 87).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til undervisnings- og forskningsministeren:

[Formanden]

»Vil ministeren redegøre for de pædagogiske overvejelser, som ligger til grund for godkendelsen af den af Københavns Amtsråd vedtagne plan for nedlæggelse af tre gymnasier, og for, hvordan det sikres, at eventuelle fremtidige gymnasienedlæggelser ikke sker hovedkuldens hen over hovedet på lærere, elever og forældre, samt at eleverne i sådanne tilfælde får et forsvarligt fortsat uddannelsesforløb?«

Af Holger K. Nielsen m.fl. (SF) m.fl.

(Forespørgslen anmeldt 27/10 87. Fremme af forespørgslen vedtaget 3/11 87).

Begrundelse

Holger K. Nielsen (SF):

Da statsgymnasierne blev overført til amterne, var det en forudsætning, at undervisningsministeren skulle fastholde det pædagogiske ansvar, og det blev fastslået, at ministeren skulle godkende eventuelle nedlæggelser af gymnasier.

Som bekendt besluttede Københavns Amtsråd den 30. september 1987 at nedlægge Søborg, Vallensbæk og Gentofte gymnasier, således at disse gymnasier fra 1988 undlader at optage nye elever i 1. g.

Beslutningen gav anledning til mange protester og aktiviteter blandt elever, lærere og forældre, bl.a. fordi man fandt beslutningen usaglig og helt tilfældig. Det er således karakteristisk, at alle tre gymnasier har et højt ansøgstal.

På baggrund af beslutningen blev undervisningsministeren indkaldt til et samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg den 13. oktober 1987. Allerede to dage senere blev det meddelt gennem en pressemeddelelse, at ministeren havde godkendt nedlæggelsen af de tre gymnasier på betingelse af, at der blev fremlagt en pædagogisk forsvarlig afviklingsplan, hvilket skulle forhandles med direktoratet.

Vi var lidt overraskede over, at ministeren var så hurtigt ude med sin godkendelse af amtsrådets beslutning, og vi fandt det derfor rigtigst at bringe sagen herved i folketingsalen, også fordi der ligger nogle mere principielle ting i denne sag i og med, at der muligvis også fremover vil blive nedlagt gymnasier i andre amter.

Det er derfor ikke kun en sag, som angår Københavns Amt. Debatten har en bredere offentlig interesse.

Vi ser derfor frem til, hvad ministeren vil svare.

Besvarelse

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

For 3½ år siden vedtog Folketinget at overføre de 42 statsgymnasier til amterne, som i forvejen havde ansvaret for de ca. 100 amtsgymnasier. Det er derfor amtskommunerne, der beslutter, hvor mange skoler der skal være, og hvor de skal placeres; det er ikke ministeren. Det er således ikke mig, der har peget på Gentofte, Søborg og Vallensbæk gymnasier, det er Københavns Amtsråd, og det er Københavns Amtsråds gode ret ifølge den lov, vi vedtog for 3½ år siden.

Når ministeren ifølge loven skal godkende nedlæggelser, er det for at sikre, for det første at der ikke ved nedlæggelserne sker en unødigt centralisering, og for det andet at der for eleverne på en skole, der nedlægges, bliver tale om et pædagogisk forsvarligt uddannelsesforløb. Det er, hvad der står i bemærkningerne til loven om amternes overtagelse af statsgymnasierne, det er, hvad der stod i et svar, jeg afgav til udvalget i den forbindelse, og det er, hvad jeg har gjort i denne sag.

Lad os se på det første punkt, dette med den unødige centralisering, som ministeren skal værne eleverne imod. Efter lukningen af de tre skoler vil der stadig være 17 gymnasieskoler i Københavns Amt, og ser vi på hele hovedstadsområdet, dvs. tager vi Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune med, så er der tale om 36. Det kan man ikke kalde nogen »unødigt centralisering«. Den første betingelse for, at ministeren kan godkende nedlæggelser, er altså opfyldt.

Hvad angår den anden betingelse, som vedrørte det pædagogisk forsvarlige for eleverne, kan jeg sige, at godkendelsen udtrykkeligt er gjort betinget af, at Københavns Amtskommune så hurtigt som muligt fremlægger en plan, der sikrer et pædagogisk forsvarligt uddannelsesforløb for de nuværende elever på de tre gymnasier. Jeg har lagt vægt på, at denne plan kommer så hurtigt som overhovedet muligt; det skylder vi forældre, elever og lærere.

Elevernes fortsatte skoleforløb er det helt centrale i denne sag. Direktoratet har det pædagogiske tilsyn med undervisningen. Direktoratet skal godkende de konkrete afviklingsplaner. Direktoratet har i forhandlingerne med Københavns Amt lagt vægt på, at skolerne af-

[Undervisnings- og forskningsministeren]

vikles hurtigt, fordi der ellers er risiko for, at lærere flygter fra skolen og dermed skaber en uheldig pædagogisk situation med hyppige lærerskift for eleverne. Hvor der skal flyttes elever, bør man enten flytte hele årgangen eller i det mindste hele klasser.

Hvad angår de tre konkrete gymnasienedlæggelser, kan jeg oplyse, at nedlæggelsen af Søborg Gymnasium ikke giver de store problemer. Alle er indstillet på en hurtig lukning og en hurtig flytning af klasserne.

Hvad angår Gentofte Gymnasium, har direktoratet bedt om en hurtigere afvikling, hvis der ikke skabes sikkerhed og stabilitet.

Hvad angår Vallensbæk Gymnasium, er det vanskeligste problem, at der ikke er plads til alle eleverne i de nærmeste år i det gymnasium, der bliver tilbage, nemlig Albertslund Gymnasium.

Det kan være vanskeligt at forstå, at amtskommunen har valgt at bevare Albertslund Gymnasiums bygning, som jo er for lille, når man faktisk kunne samle al gymnasieundervisning i den bygning, der i dag benyttes af Vallensbæk Gymnasium.

Direktoratet har henstillet til amtet, at man undgår overflødige og pædagogisk u hensigtsmæssige anneksløsninger, og henstillet, at man overvejer at bruge Vallensbæk Gymnasiums bygning. Men det skal lige med i beskrivelsen, at der kun er få hundrede meter imellem de to bygninger, og at der derfor ikke er tale om uoverkommelige afstande.

Om forhandlingsforløbet vil jeg til sidst gentage, at der er behov for hurtig afklaring. Det har taget for lang tid. Amtet burde i virkeligheden have fremlagt planen for afvikling sammen med beslutningen om nedlæggelse.

I forespørgslen bliver der også spurgt, hvordan det sikres, at gymnasienedlæggelser ikke sker hen over hovedet på lærere, elever og forældre. Jeg er helt enig i, at elevens, forældres og læreres synspunkter skal inddrages ved nedlæggelse af en skole. Deres synspunkter spiller en vigtig rolle i den videre planlægning. Det har jeg netop gjort til en del af godkendelsesgrundlaget.

Jeg synes, sagen har vist, at også amtskommunen har en interesse i at høre de berørte parter. Derfor vil jeg også gerne give det signal, at jeg ved fremtidige nedlæggelsesplaner vil gøre en godkendelse betinget af, at der har fundet en

høring sted, sådan som jeg jo også gjorde i dette tilfælde.

Lad mig til sidst føje til, at jeg naturligvis, som lovet i Uddannelsesudvalget, vil holde udvalget orienteret om sagens forløb.

Forhandling**Holger K. Nielsen (SF):**

Som nævnt i begrundelsen handler denne debat ikke kun om de konkrete gymnasienedlæggelser i Københavns Amt. Den handler også om de uddannelsesmuligheder, vi tilbyder de unge, som fremtiden skal bygge på. Den handler om demokrati og politikernes troværdighed over for befolkningen. Og den handler mere generelt om det centrale pædagogiske tilsyn, som undervisningsministeren ifølge loven stadig besidder.

Som bekendt var SF sammen med Det Radikale Venstre imod nedlæggelserne i Københavns Amtsråd. En af begrundelserne var, at der ikke i øjeblikket er sagligt belæg for at nedlægge gymnasier i Københavns Amt. Vi ved, at ungdomsårgangene er faldende, men dette slår først igennem i begyndelsen af 1990'erne. Det er således karakteristisk, at hvis vi ser på søgningen til de tre gymnasier, som planlægges nedlagt, så er søgningen for alles vedkommende særdeles fin.

Da det i 1982 blev overvejet at lukke det daværende statsgymnasium i Ordrup, kæmpede den nuværende undervisningsminister bravt imod denne lukning. Hans anstrengelser lykkedes, bl.a. gennem den såkaldte Ordrupklausul, ifølge hvilken et gymnasium ikke kan lukkes, medmindre der er under 80 ansøgere til 1. g.

Alle de tre gymnasier, som foreslås nedlagt, kan opfylde dette kriterium. Nu ved jeg godt, at ministeren vil svare, at hvis Ordrupklausulen havde været gældende, ville Gentofte Gymnasium være lukket for længst, og at gymnasierne nu ligger i amterne og ikke længere hos staten.

Lad mig straks svare, at selv om amterne har overtaget gymnasierne, ligger der stadig væk et ansvar i dette Folketing i og med, at ministeren under parlamentarisk ansvar skal godkende nedlæggelserne. Og de historiske oplysninger vedrørende Gentofte Gymnasium er ikke særlig relevante – i og med, at søgningen i øjeblikket langt overstiger det niveau, som ligger i Ordrupklausulen.

[Holger K. Nielsen]

Faktum er, at de foreslåede nedlæggelser vil forringe de unges uddannelsesmuligheder. Ikke mindst på Vestegnen, som er et udflytterområde, og som har få gymnasietraditioner, vil dette få ganske alvorlige følger.

Jeg vil godt understrege, at SF ikke principielt er imod nedlæggelse af gymnasier. Det siger sig selv, at der med et faldende elevgrundlag kan opstå behov for omprioriteringer inden for uddannelsessektoren; men nedlæggelserne skal være sagligt begrundede, og de skal foregå på en ordentlig måde.

Sagen handler også om demokrati og om politikernes troværdighed. I foråret udsendte Københavns Amt et høringsmateriale om gymnasieplanlægningen frem til 1992. Det må med rette føles som en beslutning hen over hovedet på alle de berørte parter, når amtsrådet, selv om dette materiale var ude til debat, pludselig i forbindelse med budgetbehandlingen vedtager en hovsløsning med nedlæggelse af tre helt tilfældige gymnasier, så man i virkeligheden lige så godt kunne have slået plat og krone om, hvilke der skulle nedlægges. Det er helt forståeligt, at reaktionen blandt elever, lærere og forældre blev så voldsom, som tilfældet var.

Det er for så vidt tilfredsstillende, at ministeren i sin tale siger, at han fremover kun vil godkende, hvis der har fundet en høring sted, men jeg kunne godt tænke mig nogle lidt mere præcise retningslinjer for en sådan procedure, en form for minimale betingelser, hvad angår tidsfrister osv., som skal være opfyldt, for at de implicerede parter reelt kan siges at være inddraget i beslutningsprocessen.

Forargelsen vedrørende Københavns Amt bliver ikke mindre, når man finder ud af, at beslutningen var alt for overfladisk og i virkeligheden umulig at administrere. Den konkrete afviklingsmodel, hvor man fra 1988 ikke længere optager nye 1. g'ere, er helt utilfredsstillende, fordi man på de pågældende gymnasier vil få lærerflugt og spøgelsesgymnasier. Det er for så vidt tilfredsstillende, at også direktoratet deler denne opfattelse, ligesom det er positivt, at direktoratet har vendt sig imod de anneksløsninger, som er foreslået omkring Vallensbæk.

Situationen omkring Vallensbæk er i det hele taget et godt eksempel på, hvor vanvittig amtsrådets beslutning er. Amtsrådets kulturelle forvaltning har lagt hovederne i blød for at finde en løsning, som stemmer overens med beslut-

ningen. Der er fremlagt en lang række planer, som imidlertid alle udmærker sig ved at være fuldstændig umulige. I den situation er lærere og elever på Vallensbæk Gymnasium gået sammen om et forslag om en sammenlægning af Vallensbæk og Albertslund gymnasier i ét gymnasium kaldet Vestegnens Gymnasium, som skal være placeret i bygningerne på Vallensbæk Gymnasium.

Vi mener ikke, at der bør nedlægges gymnasier på Vestegnen. Der er faktisk brug for to gymnasier på Vestegnen, men hvis der skal nedlægges et gymnasium på Vestegnen, er dette forslag faktisk betydelig mere perspektivrigt end de mærkværdige forslag, der er kommet fra amtsrådets forvaltning. Men det bliver ikke reelt behandlet. Hvorfor ikke? Fordi det strider imod amtsrådets principbeslutning og amtsrådets flertal derfor vil tabe ansigt, hvis forslaget bliver inddraget i planlægningen.

I sin tale kritiserede undervisningsministeren beslutningen om at nedlægge Vallensbæk Gymnasium. Lad mig i denne forbindelse spørge: Betyder det, at direktoratet vil arbejde for den fusionsløsning, som lærere, elever og forældre på Vallensbæk Gymnasium har udarbejdet?

Som bekendt har Søborg Gymnasium selv ønsket at blive afviklet fuldt ud allerede fra 1988. Allerede heri ligger der en besparelse, som bør give anledning til, at hele situationen revurderes.

Det er nødvendigt, at der bliver løst op for den fastlåste situation, der er der i øjeblikket, og som skyldes stædighed hos visse amtspolitikere og er skabt af den principbeslutning, der blev taget i amtsrådet den 30. september. I denne forbindelse har Folketinget et ansvar for, at denne fastlåsning bliver opløst, og Folketinget har et ansvar for, at de unge mennesker i Københavns Amt får et uddannelsesstilbud, der er tilfredsstillende, og at den løsning, som Københavns Amtsråd har spillet ud med, ikke bliver til noget.

På baggrund heraf skal jeg på vegne af SF fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

Idet Folketinget understreger vigtigheden af, at eventuelle nedlæggelser af gymnasier i amterne skal være begrundede i et fald i elevtilgangen, at de foregår på en pædagogisk forsvarelig måde, samt at lærere, elever og forældre

[Holger K. Nielsen]

i videst muligt omfang inddrages i beslutningsprocessen, pålægges det undervisningsministeren

- ved godkendelse af gymnasienedlæggelser at sikre, at den enkelte skole kan fungere som en sammenhængende, velfungerende pædagogisk enhed, indtil den nedlægges,
- at udarbejde mere præcise retningslinjer, som sikrer, at elever, lærere og forældre reelt inddrages i beslutningsprocessen, og
- at pålægge Københavns Amtsråd at stille sin plan for nedlæggelser i bero, indtil det fuldt ud er klarlagt, om det faldende elevtal berettiger de foreslåede nedlæggelser, og indtil alternative forslag om sammenlægninger er nærmere undersøgt.

Tinget går herefter over til næste punkt på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 20).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i debatten.

Korneliusen (S):

Med vedtagelsen af lov af 6. juni 1984 om amtskommuners overtagelse af visse statsskoler og -kursus m.v. overdrog staten driften af og ejendomsretten til en række uddannelsesinstitutioner, som hidtil havde været drevet af staten. Det gælder gymnasieskoler med tilknyttet HF, og det gælder studenterkurser med HF – samt de tilknyttede kostafdelinger. Den eneste undtagelse herfra var HF på seminarierne og Sorø Akademis Skole.

Et flertal af Folketingets partier – Det Radikale Venstre og regeringspartierne – stemte lovforslaget igennem. Socialdemokratiet stemte imod med den begrundelse, at vi anså det for vigtigt at bevare koordineringen imellem de forskellige ungdomsuddannelser i Undervisningsministeriets regi. Det var altså muligheden for samordning med først og fremmest efg og ikke mindst det centrale pædagogiske tilsyn, der dengang og i dag optager Socialdemokratiet. Selve tanken om administrativt at udlægge beslutningskompetencen så tæt på brugerne som muligt vil stadig få vores fulde opbakning.

Ved første behandling af lovforslaget fremhævede vores ordfører, hr. Erling Olsen, særligt tre punkter: For det første at der skulle fast-

lægges standarder vedrørende de enkelte gymnasiers og HF-kursers tilbud af grene, valgfag og tilbudsfag, og tilsvarende at der måtte fastsættes standarder for undervisningsmidler og undervisningens fysiske rammer. Endvidere at det måtte sikres, at gymnasiet kunne forny sig gennem forsøg og reformer styret centralt, netop for at opnå sammenhæng med de øvrige ungdomsuddannelser. Og endelig at der skulle fastholdes et ensartet niveau på landsplan.

Disse bemærkninger førte faktisk til, at undervisningsministeren foretog stramninger i regelfastsættelsen omkring det centrale pædagogiske tilsyn. Lovens § 5 kom da også klart til at afspejle disse synspunkter med hensyn til nedlæggelse af offentlige gymnasieskoler og HF, idet det fremgår, at nedlæggelse kun kan ske med undervisningsministerens godkendelse.

Desværre må vi i dag konstatere, at hverken bemærkningerne til lovforslaget eller senere initiativer fra undervisningsministeren har afklaret, hvilke procedurer amterne, endsige brugerne – eleverne, lærerne og forældrene – skal følge i forbindelse med nedlæggelse af gymnasier. Hvis forespørgselsdebatten i dag har til hensigt at tilvejebringe klare regler for det centrale pædagogiske tilsyn samt sikre elever, forældre og lærere reelle muligheder for at blive inddraget i forhandlingerne om kapacitetstilpasninger, så medvirker Socialdemokratiet gerne.

Ved den endelige forhandling om budgettet for 1988 traf Københavns Amtsråd principbeslutning om to forhold: For det første at indskrivningskvotienten ved amtets gymnasier hæves fra 24 til 26 fra skoleåret 1988-89, og for det andet vedrørende gymnasiekapaciteten, at der ved tre af amtets gymnasieskoler, nemlig Gentofte, Søborg og Vallensbæk Gymnasier, fra august 1988 ikke indskrives elever.

Amtet angiver som begrundelse for forslagene regeringens sparekrav over for amter og kommuner. Ingen kan benægte, at amterne som konsekvens af regeringens økonomiske politik i år og ikke mindst til næste år stilles i svære prioriteringsovervejelser i forhold til serviceniveauet, og regeringen kan ikke løbe fra sit ansvar for konsekvenserne af sin økonomiske politik.

Socialdemokratiet har den opfattelse, at indskrivningskvotienten ved vores ungdomsuddannelsesinstitutioner og altså også ved gym-

[Korneliusen]

nasierne – og altså også ved gymnasierne i Københavns Amt – bør være på 24 elever, og jeg opfordrer undervisningsministeren til at tilslutte sig dette synspunkt.

Københavns Amtskommune har ved flere lejligheder i den konkrete sag om lukningen af de tre gymnasier tilkendegivet, at elever og forældre på de berørte skoler skulle inddrages i overvejelserne om, hvorledes afviklingen skulle tilrettelægges, og at GL skulle inddrages i forhandlingerne om at sikre lærerne fortsat beskæftigelse i Københavns Amt.

Den socialdemokratiske folketingsgruppe bakker disse tilkendegivelser kraftigt op. Vi erkender den komplicerede situation, amtet er tvunget ud i som konsekvens af regeringens sparekrav, men omvendt erkender vi også, at forløbet af forhandlingerne med elever, forældre og lærere ikke har været tilfredsstillende.

Vi er i den socialdemokratiske folketingsgruppe stærkt optaget af, at de forhandlingsforløb, socialdemokrater deltager i – uden at den endelige beslutningskompetence anfægtes – tilfredsstillende et moderne demokratisynspunkt. Derfor er det vigtigt for os, at der findes løsninger, som sikrer nødvendige kapacitetstilpasninger og sikrer, at eleverne får fortsatte uddannelsesforløb, som kan finde sted på en uddannelsesinstitution, der i størst muligt omfang fastholder elevernes allerede trufne valg af fagkombinationer og i størst muligt omfang sikrer allerede etablerede elev/lærer-forhold, samt sikrer, at situationen om afviklingen er afklaret, inden nye elever søger optagelse på amtets gymnasier i foråret 1988.

Den forløbne debat har vist, at der er behov for formelle spilleregler, retningslinjer, som inddrager elever, forældre og lærere betydelig mere i forhold, der vedrører den enkelte skole, og ud over at opfordre undervisningsministeren til at fremsætte regler herom kan jeg meddele, at Socialdemokratiet meget snart fremsætter et beslutningsforslag om elevdemokrati i gymnasiet, et beslutningsforslag, der i øvrigt kombineres med demokratiforslag for vore øvrige ungdomsuddannelser.

Jeg skal derfor på Socialdemokratiets vegne tillade mig at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget konstaterer, at kompetencen til nedlæggelse af gymnasieskoler er udlagt til amterne, og at undervisningsministeren skal

godkende nedlæggelserne, opfordres undervisningsministeren til

– før godkendelse af gymnasielukninger at sikre, at elevernes fortsatte uddannelsesforløb kan finde sted på en uddannelsesinstitution, der i størst muligt omfang fastholder elevernes valg af fagkombinationer m.v., og som i størst muligt omfang sikrer et etableret elev/lærer-forhold,

– at udarbejde retningslinjer, der reelt inddrager elever, forældre og lærere i forhandlingerne om kapacitetstilpasninger,

– at ovennævnte principper tilstræbes anvendt i forbindelse med den aktuelle sag om lukning af tre gymnasier i Københavns Amt.

Herefter går Tinget over til næste punkt på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 21).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår nu i de videre forhandlinger.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har tre spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører, meget konkret vedrørende Københavns Amt. Han nævnte, at det er den borgerlige regerings nedskæringspolitik, der har gjort, at amtet har været tvunget til at nedlægge disse gymnasier. Er den socialdemokratiske ordfører ikke enig med mig i, at den store besparelse på gymnasieområdet ikke ligger i disse sammenlægninger, men i forhøjelsen af klassekvotienterne, samt at der i og med, at Søborg Gymnasium har besluttet at ville nedlægges allerede fra 1988, ikke længere er grundlag for alle tre nedlæggelser ud fra det argument, som hr. Korneliusen anvendte?

Det andet spørgsmål har at gøre med det forslag om motiveret dagsorden, hr. Korneliusen fremsatte. Ligger der i dagsordenen, at Socialdemokratiet ønsker, at Gentofte Gymnasium skal nedlægges hurtigere end planlagt af amtet, dvs. på samme måde som Søborg Gymnasium?

Det tredje spørgsmål: Ligger der i den socialdemokratiske dagsorden, at der åbnes for nye forhandlinger vedrørende gymnasierne på Vestegnen?

Merete Aarup (KF):

Hvis Folketinget skal høres eller blande sig, hver gang der nedlægges en kommunal folkeskole eller et amtsgymnasium, så vil vi i de kommende 10 år få mange forespørgselsdebatter.

For en politiker er det langt mere taknemligt at tage beslutninger i opgangstider, end det er at træffe beslutninger i en tid med faste økonomiske rammer og en ændring i den demografiske udvikling, som her betyder faldende børnetal.

Fra folkeskolen kender vi problemerne med de øgede udgifter på grund af det faldende børnetal: de faldende klassekvotienter, de løntungte lærere og det svære i at lukke en skole, fordi det sker over to byrådsperioder. Amterne kan nemmere træffe beslutning her og nu.

Det har vist sig, at det faldende elevtal i folkeskolen endnu ikke er slået helt igennem i gymnasiet, og der forventes en stigning i søgningen næste år. Derefter forventes et kraftigt fald på 25 pct. i tilgangen af elever i løbet af 1990'erne.

Amtskommunerne skal ifølge skolestyrelsesloven udarbejde en plan for amtets skolevæsen og undervisningsvirksomhed, på samme måde som kommunerne skal for folkeskolen. Denne plan skal til høring hos gymnasielærerne, både ved forslag og ved ændringer eller tilpasning.

Hele planlægningsarbejdet omkring gymnasierne er amtsrådenes opgave, efter at statskolerne overgik til amterne. Lad os derfor slå fast: Det er amtsrådets opgave at planlægge og bygge nye gymnasier og eventuelt nedlægge dem.

Folketinget vedtog i 1984, at undervisningsministeren skal godkende nedlæggelsen af institutioner for at sikre et forsvarligt pædagogisk uddannelsesforløb i afviklingsperioden og undgå en centralisering. Uddannelsesudvalgets medlemmer har med få dages mellemrum modtaget mange henvendelser fra gymnasierne i Gentofte og Vallensbæk samt fra Gymnasielærerforeningen.

Det gennemgående i skrivelserne har været, at man er utilfreds med fremgangsmåden, med den foreslåede afvikling, som udhuler nedefra, og med den manglende høringsrunde. Det er vor opfattelse, at GL er indforstået med, at der i fremtiden må ske gymnasienedlæggelser, men ikke er enig i fremgangsmåden og årstallene. Vi forstår derfor godt, at eleverne markerer deres

utilfredshed, og forældrenes reaktion over, at det rammer deres børn. Vi forstår også, at lærerne kæmper for deres arbejdsplads, men vi kan ikke acceptere, at det går ud over undervisningen, når der protesteres.

Samtidig forstår vi, at amtet nødvendigvis allerede nu må forberede sig på den kommende udvikling med faldende elevtal for ikke at stå i samme situation, som mange kommuner gør i dag med folkeskolen. Enhver overgangsfase giver problemer. En ny skole virker tom under opbygning med 4 eller 6 l. g'er det første år, og en skole under afvikling må nødvendigvis også virke tom, når der ikke tilføres nye elever, men både Vallensbæk og Gentofte vil få tilført nye elever, blot ikke til gymnasiet, men til HF, PFU, som det hedder, og GSK.

Jeg mener, at det er et meget fyldigt materiale, vi har modtaget fra lærere, elever og forældre, og der er nogle synspunkter, amtet bør inddrage i de videre overvejelser, så der hurtigst muligt foreligger en godkendt afviklingsplan, som tilgodeser de pædagogiske hensyn, og en tryktaftale for de berørte lærere, så vi undgår lærerflugten.

Nu er det ikke Folketingets opgave at tage stilling til, om der skal nedlægges gymnasier, men det er ministerens opgave at sikre det pædagogiske uddannelsesforløb. Den konservative gruppe ønsker derfor ikke for håndfaste regler om afvikling af en skole, for forløbet vil være forskelligt fra egn til egn, men det er helt urimeligt, at der nu er gået mere end halvanden måned, siden beslutningen er taget, og at der endnu ikke foreligger en godkendt afviklingsplan. Den konservative gruppe vil da gerne sige til Københavns Amt, at nu må der straks eller snarest muligt forelægges en plan, der er pædagogisk forsvarlig, og som giver de berørte lærere en tryktaftale, så vi af hensyn til elever og forældre undgår lærerflugten.

Lad mig slå fast, at vi har ønsket en decentrering af ansvaret inden for den offentlige sektor og dermed også på gymnasieområdet. Derfor må amterne selv klare deres opgaver og problemer inden for de økonomiske rammer. Vi er enige med ministeren i, at fremtidige nedlæggelsesplaner kun kan godkendes, når der har fundet en høring sted af såvel lærere som elever, og vi ønsker også, at forældrene gennem forældrerådene får indflydelse. Vi er tilfredse med, at Uddannelsesudvalget vil blive oriente-

[Merete Aarup]

ret om sagens forløb, som forhåbentlig afgøres inden for de kommende dage.

(Kort bemærkning).

Berlau (FK):

Man kan se på antallet af hoveder, at der er publikum på under debatten i dag. Det er dog knap så meget, som når der er fjernsyn på herinde. Men mit spørgsmål går til den konservative ordfører, som her udtrykte, at lærerne var løntunge, og at det var et problem. Set i forhold til f.eks. folketingsmedlemmers astronomiske gager vil jeg godt vide, hvor løntung repræsentanten for De Konservative mener man er, når man er gymnasielærer. Hvad er det i kroner og øre, siden man betragter det som et så stort problem?

Aage Frandsen (SF):

SF anfægter ikke, at afgørelsen vedrørende planlægning af gymnasieskoler, herunder også eventuelle nedlæggelser, i sidste instans ligger hos amtskommunerne. Men det er helt afgørende – det var det også i forbindelse med statskolernes overgang til amterne – at det pædagogiske tilsyn ligger i direktoratet, ligger hos undervisningsministeren. Det er ikke bare noget, man siger, men også noget, vi er nødt til at tage alvorligt. I denne forbindelse må man spørge om, hvad det dagsordensforslag, som Socialdemokratiet har stillet, betyder i denne forbindelse. Betyder denne dagsorden noget som helst for eventuelle fremtidige gymnasienedlæggelser? Betyder den noget som helst med hensyn til, om forløbet kan blive anderledes, end det har været i Københavns Amt? Var der ikke en slags høring i gang i Københavns Amt? Er der nogen garanti for, at det, der kommer til at foregå andre steder, bliver anderledes, hvis vi vedtager denne dagsorden i dag? Betyder denne dagsorden, at undervisningsministeren har andet med, end han havde før mødet i dag? Det er derfor, man må spørge sig selv, om denne dagsorden overhovedet har nogen som helst værdi, og om det så ikke igen er et forsøg på ikke at ville blande sig i noget i denne forbindelse, og man er alligevel nødt til at blande sig, for det pædagogiske tilsyn ligger i Undervisningsministeriet.

Vi anfægter ikke fra SF's side, at det kan være nødvendigt at nedlægge skoler, herunder også gymnasieskoler, i fremtiden. Men man må i

dette tilfælde sige, at det er ganske tåbeligt, at man begynder at nedlægge gymnasieskoler i en situation, hvor antallet af gymnasieelever er stigende netop i det område, der er tale om. Det er tåbeligt at gøre det på nuværende tidspunkt, og derfor må de mennesker, der har direkte berøring med gymnasieskolerne – det gælder elever, lærere og forældre – spørge sig selv: Hvad bliver det næste? Det er tåbeligt at nedlægge en gymnasieskole i en situation, hvor søgningen stiger. Det er oplagt, at der skulle foretages nedlæggelser i 1990'erne. Derfor burde man fra undervisningsministerens side bruge denne anledning til at sige nu, hvor nogle gymnasieskoler skal nedlægges, at der ikke er behov for det på dette tidspunkt, hvorefter man kunne skyde en enkelt eller to af dem ud. Så kunne man planlægge det ordentligt, så kunne man sikre sig, at det skete på den pædagogisk mest forsvarlige måde i stedet for, at man først får forelagt, at det skal ske, og bagefter skal man så indrette det pædagogiske.

De besparelser, man påberåber sig i Københavns Amt, er jo ikke besparelser som følge af, at man foretager nedlæggelserne. Besparelserne sker som følge af, at man forhøjer klassekvotienten. Derfor vil jeg gerne gentage de spørgsmål, som min partifælle hr. Holger K. Nielsen stillede til hr. Korneliusen: Hvad betyder det konkret i Københavns Amt? Betyder det, der ligger i dagsordensforslaget, overhovedet noget som helst? Er det ikke sådan, at den besparelse, man opnår i Københavns Amt, den, der tæller noget, er i forbindelse med forhøjelse af klassekvotienten?

Problemet ved disse nedlæggelser er, at det er de første nedlæggelser. Derfor er det ret afgørende, hvad der bliver besluttet fra undervisningsministerens side, fordi det selvfølgelig bliver retningsgivende for efterfølgende nedlæggelser. Derfor vil jeg afslutningsvis igen spørge: Hvis vi vedtager den dagsorden, som er foreslået af hr. Korneliusen, betyder det så noget som helst for fremtidige nedlæggelser? Kan vi ikke risikere, at man gør det på nøjagtig samme måde som i Københavns Amt? Det er det bekymrende ved diskussionen i dag, hvis den munder ud på den måde, at man må sige, at det, man gjorde i Københavns Amt – selv om man godt nok overtrådte nogle almindelige spilleregler – blev der ikke gjort noget som helst imod.

Britta Schall Holberg (V):

Jeg tror, vi kan være enige om én ting: at der i Danmark skal være plads på gymnasierne til alle egnede ansøgere. Jeg tror også, vi kan være enige om, at spredningen af gymnasier skal være så stor, som det er muligt. Men jeg håber også, vi er enige om, at antallet af gymnasier må følge udviklingen i elevtallet, ellers bruger vi vores penge forkert.

Jeg håber ikke, at det er dette sidste punkt, der har givet anledning til de voldsomme reaktioner fra gymnasieside landet over vedrørende de foreslåede gymnasienedlæggelser i Københavns Amt, reaktioner fra lærerside, som også har impliceret en lang række elever landet over. Noget sådant vil højst kunne accepteres – uden for undervisningstiden – hvis det alene er pædagogiske hensyn, der har båret protesterne.

Det er nemlig vigtigt at slå fast, at amtsrådspolitikerne er nødt til, ja forpligtede til, at træffe beslutninger for de ansvarsområder, som er deres, også beslutninger, som måske ikke altid falder i god jord hos dem, som beslutningerne vedrører. Derfor er det vigtigt at slå fast: For det første, at gymnasierne er amternes ansvar. For det andet, at antallet af gymnasier må følge udviklingen i elevtallet. For det tredje, at undervisningsministeren har det pædagogiske tilsyn med gymnasierne, og at det er vigtigt i den forbindelse med de ændringer, der skal ske i gymnasiestrukturen, at der er nogle spilleregler, som skal overholdes. Hvilke?

Ja, for det første er det vigtigt, at eleverne har sikkerhed for et forsvarligt fortsat uddannelsesforløb. For det andet er det vigtigt, at der ikke sker en centralisering af gymnasier. For det tredje er det vigtigt, at forældre, lærere og elever føler sig så velinformerede som muligt. Jeg synes, man kan se af forløbet, at det måske er det sidste, det har knebet lidt med, og at det er det, der har voldt så mange problemer.

Venstre er tilfreds med, at undervisningsministeren hurtigt efter amtsrådets beslutning sammen med amtsborgmesteren har aftalt, at der fremlægges en afviklingsplan, som sikrer de pædagogiske hensyn til eleverne og hensynet til lærerne. Vi noterer os med tilfredshed, at undervisningsministeren har lagt vægt på, at elever og lærere inddrages i disse overvejelser.

Jeg er klar over, at direktoratet allerede er i fuld gang med samtaler med amtskommunen om forskellige modeller, og jeg skal derfor ikke

gå ind på disse. Vi lægger i Venstre vægt på, at der foreligger en plan så hurtigt som overhovedet muligt, og vi lægger vægt på, at den endelige plan bliver den pædagogisk og ressource-mæssigt mest forsvarlige.

Jeg vil godt understrege, at vi i Venstre er kedte af, at en sådan godkendt afviklingsplan ikke umiddelbart forelå, da beslutningen blev taget af amtet. Også det tror jeg havde lettet meget på stemningen i denne sag.

Det er nok vigtigt i det hele taget for det første at lære af sagen, at en sådan afviklingsplan skal være klar så hurtigt som muligt, men også, at forældre, lærere og elever naturligvis skal informeres så tidligt som muligt.

Jeg forstår i øvrigt på undervisningsministeren, at han i sin fremtidige godkendelse af eventuel nedlæggelse af gymnasier netop vil lægge vægt på, at en sådan høring af disse parter har fundet sted. Det finder vi i Venstre meget tilfredsstillende. Det må også være helt indlysende i relation til, at man her griber dybt ned i elevers og læreres dagligdag og tilværelse. Det er en forpligtelse at vise den fornødne respekt for dette i denne slags svære sager.

Venstre har fuld tillid til, at undervisningsministeren i sin endelige godkendelse vil lægge vægt på de ting, jeg her har nævnt, og de ting, som undervisningsministeren tidligere – og også her i dag – netop har understreget.

Ole Vig Jensen (RV):

Det er her i Folketinget én meget udbredt opfattelse, at vi i disse år skal søge at decentralisere mange af de beslutninger, som tidligere er truffet centralt.

Et af resultaterne af at ville decentralisere var jo netop også beslutningen om at lægge ansvaret for den fysiske planlægning på gymnasieområdet ud til amtskommunerne, hvorimod vi jo, som det er kendt, fastholdt det pædagogiske tilsyn som en central instans. Hvis man mener noget med ønsket om at decentralisere, må man også respektere, at der i de lokale samfund træffes beslutninger, som vi ikke altid herinde er enige i.

Københavns Amtsråd har truffet sin beslutning om en reduktion af kapaciteten på gymnasieområdet. Det er dets suveræne ret, og det er vel også dets pligt. At det så har gjort det på en måde, som gør, at det er kommet ualmindelig uheldigt fra det, og at det for nogle af os andre

[Ole Vig Jensen]

er svært at se fornuften i det, det har gjort, er noget andet. Det er vel i øvrigt også grunden til, at Det Radikale Venstres repræsentant i amtsrådet ikke kunne tilslutte sig den pågældende beslutning.

Jeg vil altså gerne slå fast, at vi fra Folketingets side ikke kan og ikke skal blande os i de opgaver, som er amtskommunens, når det gælder den fysiske planlægning. Derimod har vi med undervisningsministeren som den ansvarlige en pligt til at sikre det pædagogiske tilsyn. Det ligger klart i denne sag, at amtskommunen ikke har sikret en forsvarlig pædagogisk afvikling af de foreslåede nedlæggelser af gymnasiernes. Hvis det var tilfældet, havde undervisningsministeren vel allerede godkendt nedlæggelserne, men det er ikke sket, og jeg har da også forstået, at der nu foregår forhandlinger med det formål at søge en pædagogisk forsvarlig afvikling. Vi kan kun håbe, at det kan lykkes, og at det videre frem kommer til at foregå på en sådan måde, at man inddrager forældre, elever og lærere i denne procedure.

Amtskommunens håndtering af sagen har været ikke bare kritisabel, men også meget uklog. Det er en meget acceptabel og respekteret fremgangsmåde i vore dage, når man træffer sådanne beslutninger, der vedrører et betydeligt antal mennesker, at man søger at gennemføre beslutningerne efter en demokratisk procedure. Her må man sige, at det naturligvis omfatter både elever, lærere og forældre. De kan have forskellige interesser, men man må også sige, at netop af hensyn til elevernes opfattelse af demokrati, af folkestyre, af muligheden for at blive hørt og gøre sig gældende, er det meget vigtigt. Også derfor er amtet kommet uheldigt ud af denne sag.

Men derudover har man et særligt hensyn at tage netop til elevgruppen, idet vi skal sikre, at eleverne kan gennemføre deres undervisningsforløb på en forsvarlig måde. Der foreligger ikke på dette tidspunkt planer om, hvordan en sådan pædagogisk forsvarlig afvikling af gymnasiernes kan ske. Det er heller ikke Folketinget, der skal tage stilling til det. Det er ministeren og hans rådgivere, som må tage det pædagogiske ansvar på sig i kraft af den tilsynsopgave, de har.

Det er vores ønske, at man i det forløb, der nu skal gøres færdig får aftalt en procedure, som på rimelig måde kan tilfredsstille de impli-

cerede parter og sikre, at der ikke er elever, som kommer i klemme ved amtsrådets beslutning. Vi kan kun ønske såvel amtsrådet som undervisningsministeren held og lykke med det.

Bente Juncker (CD):

De to punkter, som var allervigtigst for os i CD ved gennemførelsen af overgangsloven, er kommet på en prøve i denne sag om gymnasie-nedlæggelserne i Københavns Amt. De to punkter var sikring af det centrale pædagogiske tilsyn i ministeriet (direktoratet) og sikring imod unødigt centralisering af gymnasieskoler inden for amtskommunen. For os har nedlæggelserne i København været interessante i den forstand, at nu skal det komme an på en prøve, hvordan man i praksis lever op til både lovens ord og dens hensigt.

Den måde, de københavnske gymnasier nedlægges på, kommer så at sige til at danne præcedens. Derfor er det så vigtigt, at det slutresultat, der kommer, kan fremstå som en ordentlig løsning, der ikke frister andre til at gå til værks efter modeller, der ikke sikrer eleverne bedst muligt. For det er naturligvis eleverne, der er i centrum af begivenhedernes gang. Det er kvaliteten af deres uddannelse, der ikke må forringes, hvis gymnasieplanlægningen i et amt tilsiger, at nogle skoler må lukke.

Jeg synes, at Folketinget gjorde sig store anstrengelser, da vi arbejdede med overgangsloven, og i Centrum-Demokraterne mener vi egentlig, at man burde have kunnet undgå al denne tummel i København. For det første er lov og intentioner ganske klare, hvad angår centrale principper. For det andet var problemet med gymnasiekapaciteten i Københavns Amt ikke uforudset. Det har ulmet en rum tid, hvad der var i vente, og man kunne derfor have forberedt sagen sådan, at den ikke kom til at fremstå som en hovsaløsning, der har fremkaldt aggressioner og overflødig provokation.

Skal der trods alt komme noget rimeligt ud af den situation, der er opstået, må den munde ud i, at nogle principper skal slås fast, så det over for amterne, altså ikke blot her i Københavns Amt, som vi taler om i dag, indskærpes, efter hvilke retningslinjer eventuelle nedlæggelser bedst kan gennemføres.

Som sagt er det elevernes uddannelseskvalitet, der i første række skal tilgodeses, når der udarbejdes planer for lukning. Den langsomme

[Bente Juncker]

eksekvering af en skole med færre og færre elever og lærerflugt til følge er den ringest tænkelige løsning, og jeg kan godt forstå den frygt, der har bredt sig hos både elever, lærere og forældre, for at stå med en spøgelsesskole i afviklingsfasen.

Som den instans, der i situationen skal udpege de skoler, der skal henholdsvis lukke eller fortsætte, må amtet se det som en forpligtelse at vurdere det enkelte gymnasiums rammer og muligheder. Herefter må det overordnede hensyn være at bevare de skoler, der ud fra enhver saglig betragtning må formodes at kunne danne den bedste ramme for en løsning, hvor eleverne oplever færrest mulige ulemper.

Det haster med at få udarbejdet den endelige afviklingsplan, så den kan forelægges i ministeriet eller i direktoratet til godkendelse.

Vi håber meget, og vi har stor tiltro til, at det vil ske, at Direktoratet og Gymnasieskolen vil gøre sit yderste for, at den endelige model for hvert af de berørte gymnasier bliver sådan, at eleverne sikres et pædagogisk forsvarligt forløb for resten af deres gymnasieuddannelse.

Så vil jeg sige til Københavns Amt, at nu må det rod, der hidtil har været i de sidste to måneder, simpelt hen høre op straks, for vi kan ikke have, at elever og lærere ikke ved, hvad deres fremtid skal være det næste år.

Kirsten Madsen (FP):

Som medlem af Fremskridtspartiet vil jeg starte med at slå nogle ting fast, som tilsyneladende ikke er gået op for de tilstedeværende i salen og på tilhørerpladserne: Det er ikke Folketingets afgørelse. Det er amtskommunernes. Lad os endelig slå fast: Det er amtskommunerne, der er skoleejere og har ansvaret for planlægningen.

Det er helt fantastisk utroligt, at man tager en sag som denne op til debat i en tid, hvor vi står med virkelig store økonomiske problemer for svage grupper i samfundet som f.eks. folkepensionisterne og andre meget svagt stillede. Det er utrolig asocialt, at man ikke kan indstille sig på, at når der er færre børn, er der også brug for færre skoler. Det er utroligt, at man ikke kan se, at når der er et mindsket behov, er der også et mindsket behov for skoler. Når der er færre og færre, er der ikke brug for alle de gymnasier. Rent bortset fra, at det er et utroligt spild af tid for de unge mennesker at blive puttet på gym-

nasier, som ikke giver nogen uddannelsesmuligheder, der kan give arbejde bagefter. Jeg synes, det er utopi, at vi overhovedet beskæftiger os med det. Men når man nu absolut vil have en debat, kan vi da godt forklare, at vi synes, at vi skal nedlægge gymnasierne, når der er for mange af dem. Det kan ikke være rimeligt at lade andre, meget svage grupper betale, fordi nogle lærere har bildt nogle børn ind, at de bedre kan klare sig i tilværelsen bagefter.

Der skulle sørges for, at folkeskolen var så god, at man kunne bruge de eksaminer, så man ikke skulle være student for at blive flymekaniker, så man ikke var nødt til at have alle disse muligheder for at afprøve, om man overhovedet kan læse og skrive og regne. Hvis det var tilfældet, at man kunne det, når man gik ud af folkeskolen, var de fleste af de gymnasieklasser slet ikke nødvendige, og der er mange tilfælde i universitetsuddannelserne, hvor man forlænger dem med flere år, fordi man ikke har lært at læse, skrive og regne.

Kristian R. Kristensen (KRF):

Allerførst må vi jo, som det også indtil flere gange er gjort, slå fast, at det er amtets ansvar at drive og lede gymnasierne og sørge for, at der er de nødvendige gymnasier. Det, der er vigtigst at tage hensyn til i den forbindelse, er elevernes stilling, når de rammes af nedlæggelser, dernæst også lærernes stilling. Så vidt jeg har forstået af den redegørelse, som undervisningsministeren er kommet med, er der taget rimelig højde herfor.

Et enkelt punkt har fanget min opmærksomhed lidt mere end andet. Man har ligesom satset på fra amtets side at bevare Albertslund, som efter beskrivelsen er for lille til at rumme det, som er nødvendigt, hvorimod man vil nedlægge Vallensbæk, som har de lokaliteter og de forhold, der kunne bære det elevtal. Det er måske en af de ting, som vi fra Kristeligt Folkeparti gerne vil bede ministeren om at se lidt nærmere på.

Der er sådan set ikke nogen grund til for ministeren at gribe ind over for planlægningen, som der er gjort rede for, for det er de mennesker, som er valgt til amtsrådene, der har det endelige ansvar; men ministeren har et pædagogisk ansvar, og jeg mener, at det at pege på den rigtige udnyttelse af lokaliteterne sorterer herunder.

Jørgen Tved (FK):

Det er egentlig en besynderlig situation, at man her i Folketinget skal behandle en sag om, at Københavns Amt har besluttet at nedlægge nogle gymnasier, at det er nødvendigt, at man her skal diskutere, om disse uddannelsesinstitutioner kan opretholdes. Det er besynderligt, fordi man ved andre lejligheder altid har travlt med at fortælle, at vi er indstillet på at give alle vore unge den bedst mulige uddannelsesmæssige start på deres tilværelse, og så skaber en situation, hvor man beskærer amternes muligheder for at føre den decentraliseringspolitik, som nogle af de såkaldte ærede medlemmer taler så meget om, ved at ødelægge den økonomiske situation for amterne, og så får det resultat, at gymnasierne nedlægges.

Nu har SF'erne rejst en forespørgselsdebat og stillet et forslag om en motiveret dagsorden. Det skal de ikke klandres for. Vi kan forstå, at de har travlt med at foruddiskontere et beslutningsforslag, der direkte går ud på at opretholde gymnasierne i amtet; men såfremt SF's dagsorden vedtages – og vi vil støtte den – er det punkt, der følger efter, naturligvis uden interesse, og så er gymnasiesituationen i Københavns Amt reddet. Så vi vil altså stemme for SF's dagsorden. Såfremt SF's dagsorden bliver forkastet – og det er der visse ting der tyder på – er det måske, fordi man frygter, at der skal blive vedtaget en beslutning i dette Ting, som går ud på, at gymnasierne skal opretholdes, og det var måske specielt med adresse til Socialdemokratiet, jeg kom med disse bemærkninger.

Vi ønsker altså, at gymnasierne bliver opretholdt, så vi vil stemme for SF's dagsorden, og ifald den bliver vedtaget, er det næste punkt uden interesse; i modsat fald har vi måske nogle yderligere bemærkninger om gymnasiesituationen i Københavns Amt.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har kun nogle få bemærkninger.

Der har været talt meget om elevtallets stigning eller fald. Jeg synes ikke, hr. Aage Frandsen gav en rimelig beskrivelse. Det er rigtigt, at elevtallet ikke falder i øjeblikket, men det faldt for nogle år siden, og det vil falde igen om nogle år; alt i alt vil elevtallet i Københavns Amt, som andre steder i landet, over en 15–20-årig periode falde med 30–40 pct. Det kan man vist

ikke komme uden om, og i en sådan situation kan man ikke bebrejde ministeren, at han godkender, at et amt vil nedlægge tre ud af 20 gymnasier.

Hvad angår dette med høring, skal man sondre mellem to faser: for det første den fase, hvor man træffer en principbeslutning om nedlæggelse af et eller flere gymnasier, for det andet den fase, hvor man træffer en beslutning, der også omfatter, hvordan man vil foretage nedlæggelsen, og når det gælder det første, principbeslutningen, er det vanskeligt at opstille firkantede regler, sådan som også flere ordførere har sagt, bl.a. den konservative ordfører. Det burde medlemmer af dette Ting i øvrigt være klar over at det er, for sagen er jo, at Folketinget her har truffet store beslutninger, også om nedlæggelser, uden at foretage de høringer, som nogle medlemmer nu vil have at vi skal pålægge Københavns Amtsråd at foretage. Lad os nu ikke opstille regler for de lokale folkevalgte organer, som vi ikke selv ville kunne overholde.

Så vidt dette med principbeslutningen.

Når det gælder den beslutning, som skal forelægges undervisningsministeren til godkendelse, og som jo skal rumme, hvordan det pædagogisk skal gå til, er det noget andet. Her tror jeg, der er meget bred enighed om, at der skal ske en høring af elever, forældre, lærere osv., sådan som jeg også klart sagde det, og som også repræsentanter for amtsrådet var enige i, dengang vi havde møde om sagen for en måned eller to siden.

Derfor har jeg heller ingen problemer med den socialdemokratiske dagsorden. Vi opfatter den i regeringspartierne på den måde, at Socialdemokraterne her i Tinget øjensynlig føler behov for at sige et par borgerlige ord til Socialdemokraterne i Københavns Amtsråd. Det synes vi også der er brug for, og det vil vi bestemt ikke forhindre Socialdemokratiet i at gøre.

Holger K. Nielsen (SF):

Nu kan jeg forstå, at regeringspartierne overvejer at stemme for den socialdemokratiske dagsorden på baggrund af en fortolkning af dagsordenen. Vi stillede nogle spørgsmål før om, hvordan dagsordenen skulle fortolkes meget konkret i forhold til situationen i Københavns Amt, og da der jo ifølge forretningsordenen er mulighed for korte bemærkninger, havde vi regnet med, at vi havde fået svaret noget

[Holger K. Nielsen]

før, men vi får så håbe på, at vi får svaret i det socialdemokratiske indlæg her i anden runde.

Ministeren siger, at elevtallet falder i løbet af 1990'erne. Ja, det er korrekt, det har vi også sagt, men jeg synes alligevel, det er værd at holde fast i, at på de tre gymnasier, der foreslås nedlagt, er der et tilfredsstillende elevgrundlag i øjeblikket. Vi er fuldstændig enige i, at svigter elevgrundlaget, må man overveje at nedskære og så omprioritere de penge, man har, inden for uddannelsessektoren. Det er ganske klart, men det er jo ikke tilfældet i forhold til de konkrete forslag, der bliver behandlet i Københavns Amt.

Ministeren siger, at der ikke skal laves retningslinjer for høringer. Det synes jeg da ikke der skulle være noget i vejen for; det har man jo andre steder. I plansystemet har man en helt konkret høringsprocedure, der er fastlagt i lovene, og medmindre man fra ministerens eller Folketingets side fastlægger nogle retningslinjer for, hvordan høringerne skal foregå, har jeg ikke tillid til, at vi i fremtiden undgår den helt skandaløse høringsprocedure, der har fundet sted i Københavns Amt.

Til ordførerne for regeringspartierne og Det Radikale Venstre vil jeg sige, at hvis ellers der er repræsentanter for Københavns Amtsråd til stede her i dag, vil jeg da håbe, at de kan føle alle de stokkeslag, de fik fra næsten alle ordførere. Der er vist ingen tvivl om, at hele dette Folketing har givet Københavns Amtsråd en gang spanking, som det burde have haft for længe siden. I den henseende synes jeg at hr. Ole Vig Jensen holdt en overmåde interessant tale om, at man skal respektere decentraliseringen, og at der skal foregå forhandlinger.

Jeg synes også, der kan ligge nogle principielle problemer i, at vi trækker alt muligt herind i Folketinget. Det mener vi heller ikke man skal, men denne sag ligger jo herinde i og med, at det er ministeren, der skal give den endelige godkendelse. Og i og med, at ministeren er parlamentarisk ansvarlig over for dette Folketing, er det også Folketingets ansvar at forholde sig til dette. Sandheden er jo, at man i amtet har lavet nogle løsninger, som er rene gækgløsnings. Jeg har ikke talt med ét menneske, som synes, at det er en ordentlig løsning, man har fundet f.eks. på Vestegnen – ikke ét eneste menneske. Og situationen vedrørende Gentofte kunne udmærket udskydes, indtil man finder ud af,

om elevgrundlaget reelt falder så meget, at man skal nedlægge gymnasierne. Som vi har påpeget flere gange over for den socialdemokratiske ordfører, ligger besparelserne jo ikke i gymnasiesammenlægningerne. Besparelserne ligger i en forhøjelse af klassekvotienten. Dertil kommer, at i og med, at Søborg selv har tilbudt at blive nedlagt fra 1988, er der allerede derved opnået en besparelse, som kunne bruges til at redde Gentofte og genvurdere situationen på Vestegnen. Det er Folketingets pligt at forholde sig til dette.

Så siger hr. Ole Vig Jensen, at der foregår forhandlinger. Ja, det gør der, og det er også udmærket, at direktoratet konkret og meget grundigt er gået ind i forhandlinger om dette, men jeg tror, der er meget brug for, at der kommer nogle meldinger fra Folketinget, som er ganske præcise, og som kan åbne for den meget fastlåste situation. Jeg fornemmer meget tydeligt, at der næsten alle steder er forståelse for, at der bør kunne åbnes for den. Der er blot ét eller to mennesker derude, der ikke ønsker det – hvem det er, skal jeg ikke sige her, men det kan man måske gætte sig til. Derfor er det helt nødvendigt, at dette Folketing også forholder sig til denne sag og udtaler sig klart i dag. Og for mig at se er der så meget mudder i det socialdemokratiske forslag, at det, som hr. Aage Frandsen sagde det før, reelt vil være udtryk for status quo. Men o.k., det er da muligt, at bemærkningerne i næste runde kan overbevise mig om noget andet. Som det er nu, er det imidlertid kun vores forslag, der kan sikre, at der sker en ny forhandling i Københavns Amt med henblik på at finde en løsning, der ikke er så meget hul i hovedet som den, man er blevet enig om.

Fru Kirsten Madsen havde en række bemærkninger, som jeg ikke skal kommentere nærmere. Jeg synes, de talte meget for sig selv og måske siger noget om Fremskridtspartiets uddannelsespolitik. Det er da så blot godt, at Fremskridtspartiet ikke har flere mandater, end det har, her i Folketinget.

Korneliusen (S):

Jeg har et par bemærkninger til hr. Holger K. Nielsen og hr. Aage Frandsen, som jeg desværre ikke nåede at komme ind med som korte bemærkninger i første omgang. Jeg tænkte, at jeg ville samle dem op her i anden omgang, og det er vel helt galt at gøre det på den måde.

[Kornellusen]

Jeg vil godt stille det spørgsmål: Kommer denne forespørgselsdebat i virkeligheden på det rigtige tidspunkt? Det gør den efter min opfattelse for så vidt angår den proces, der forløber, men den falder efter vores opfattelse på et meget uheldigt tidspunkt i forhold til de beslutninger, der skal træffes.

Det ligger jo sådan – og det ved hr. Holger K. Nielsen og hr. Aage Frandsen selvfølgelig også – at når der foreligger en helt konkret plan, skal undervisningsministeren godkende den.

Vi har haft en samrådssituation, og der er givet nogle meldinger, som ikke er til at misforstå i Københavns Amtskommune. Jeg håber, at man i SF har mærket sig, at jeg er gået meget langt i min kritik af den procedure, man har fulgt i Københavns Amtsråd, og at min tale stort set alene forholder sig til den demokrati-proces, som er forløbet. Men sandheden er, at Københavns Amtsråd ikke er færdigt med at behandle denne sag, og jeg beder om, at SF også overvejer – selv om det måske kan forekomme de to herrer utænkeligt – at med det pres, der nu foreligger fra Folketinget på selve demokratiprocesen, kan man rent faktisk komme frem med fornuftige løsninger på dette.

Så lød det næsten, som om hr. Holger K. Nielsen ikke var klar over, at der rent faktisk er gennemført en lang række besparelser på finansloven i 1987, som kommunerne og amterne har enorme problemer med at tilpasse sig.

Lad os nu prøve at være ærlige over for hinanden og sige: Det er da meget vanskeligt, også ud fra et nærdemokratisk synspunkt, at forka- ste, at amtskommunerne, og her specielt Københavns Amt, ikke har ret til fuldt ud at prioritere anvendelsen af deres midler.

Jeg vil godt medgive, at det, der umiddelbart giver kasse – for nu at udtrykke det på den måde – er forhøjelsen af klassekvotienten, og dér vil jeg godt erindre hr. Holger K. Nielsen om, at jeg rent faktisk i min tale tog afstand også fra det, meget præcist endda, ved at sige, at Socialdemokratiet har den opfattelse, at indskrivningskvotienten ved vore ungdomsuddannelsesinstitutioner – og så lagde jeg også Københavns Amt til – bør være på 24 elever, og jeg opfordrede undervisningsministeren til at tilslutte sig dette synspunkt. Da jeg nu har lejlighed til at opfordre SF til også at tilslutte sig det synspunkt, kunne det være lige før der var flertal for at gennemføre det.

Det kan i øvrigt være, at hvis vi kunne få sådan et flertal her i dag, var dagsordenerne helt overflødige, for så var Københavns Amt i en helt anden situation, end det rent faktisk er i nu.

Så har jeg kun ganske kort tid tilbage, og jeg vil da spørge hr. Aage Frandsen: Har min dagsorden overhovedet nogen værdi? Ja, det har den. Den har præcis den værdi, at den på to områder fastlægger noget, der konkret skal tages hensyn til og konkret skal ske, nemlig at elevernes valg af fagkombinationer m.v. fastholdes, og at der i størst muligt omfang sikres et etableret elev-lærer-forhold. Det er noget, der ikke har været inde i debatten endnu, og det må selvfølgelig binde undervisningsministeren i forhold til den godkendelse, han eventuelt skal foretage på et eller andet tidspunkt. Her er i allerhøjeste grad i den korte form, som Folketinget nu kan gøre det i i en dagsorden, fastslået nogle pædagogiske principper, som kan komme elever og lærere til gode.

Så vil jeg sige, at når vi ikke kan stemme for SF's dagsordensforslag, hænger det selvfølgelig først og fremmest sammen med, at vi selv har fundet anledning til at foreslå en dagsorden. Det var ikke, fordi vi ikke var bekendt med SF's tanker på forhånd.

Der er lige tid til et afsluttende spørgsmål vedrørende SF's dagsorden. Der står: »at pålægge Københavns Amtsråd at stille sin plan for nedlæggelser i bero ...«. Jeg kunne godt tænke mig at spørge både hr. Holger K. Nielsen og hr. Aage Frandsen: Er det udtryk for nærdemokratiske tanker at forlange en beslutning, som er foretaget fuldt lovligt, stillet i bero? Det er vores bestræbelse at få fastlagt nogle pædagogiske principper, hvorefter den principbeslutning, som amtet vil føre ud i livet, kan forløbe på en måde, som er forsvarlig og pædagogisk rigtig, men det opnår man ikke ved at vende bolden rundt og underminere Københavns Amts muligheder for at agere som amtskommune på et lovligt grundlag.

Aage Frandsen (SF):

Vi er i SF meget, meget varme tilhængere af decentralisering og nærdemokrati, men det forudsætter, at de, der praktiserer demokratiet rundt omkring, også selv følger spillereglerne, og det, vi beder om at man gør i Københavns Amt, er at følge de almindelige demokratiske spilleregler, som så mange har talt så smukt om,

[Aage Frandsen]

nemlig at man skal inddrage elever, lærere og forældre. Det, der er fordelene ved, at man har lokalt selvstyre, er, at man i højere grad kan inddrage brugerne og de ansatte, så man kan sige, at i forhold til, hvad undervisningsministeren har måttet gøre på seminarieområdet, er det lettere for en amtskommune, hvor man har folk tættere på sig, at føre disse demokratiske diskussioner, end det er for en statsinstitution. Derfor er det rigtigt, at der er tale om decentralisering, og det, vi ønsker her, er simpelt hen, at man også lokalt, hvor man skal gennemføre beslutningerne, følger spillereglerne ved at inddrage dem, der berøres.

Jeg forstår godt, at undervisningsministeren siger, at han ikke har problemer med at følge den socialdemokratiske dagsorden, for der står sådan set ikke andet, end hvad en god undervisningsminister vil gøre, og på det område vil jeg karakterisere den nuværende undervisningsminister som en god undervisningsminister. På andre områder kan det godt være at vi er uenige, men på dette område havde jeg ikke forventet andet, og derfor er det, man må sige, at den dagsorden, som Socialdemokratiet har foreslået, ikke giver mere, end vi havde før; det er derfor, vi meget må beklage, at det er den dagsorden, som formentlig nu bliver vedtaget.

Vi anfægter som sagt ikke Københavns Amts mulighed for selv at træffe sine beslutninger, men nu er der nogle, også undervisningsministeren, der har sagt, at beslutningen, som de har truffet derude, rent faktisk ikke er særlig smart – for at sige det pænt – og derfor er det, at vi har lov til at sige, at den beslutning, man har truffet helt konkret i Københavns Amt, ikke er særlig god. Når den så skal sammenholdes med, at det er undervisningsministeren, der har det pædagogiske tilsyn, må det da være rimeligt at afveje de to ting i forhold til hinanden. Det er ikke Københavns Amt, der alene og suverænt kan nedlægge gymnasier. Det blev besluttet ved statsskolernes overgang til amterne, at afgørelsen stadig væk skulle ligge hos undervisningsministeren, og derfor må man sige, at både hensynet til de økonomiske ressourcer i Københavns Amt og hensynet til ministerens pædagogiske tilsyn skal være tilgodeset. Der er to hensyn, der skal være tilgodeset.

Med hensyn til antallet af elever i de kommende år kan vi ikke komme uden om, at det i de første år ikke vil falde. Derimod vil det alle-

rede i 1991-92 falde, og så er det i orden at se på det på det tidspunkt, men det er meget overraskende, at Københavns Amt mener, at det lige på dette tidspunkt skulle være nødvendigt at få gymnasier nedlagt.

Og endelig til allersidst: Skulle jeg forstå hr. Korneliusens bemærkning om klassekvotienten sådan, at Socialdemokratiet ønsker at fremsætte et forslag her i Folketinget om, at klassekvotienten højst må være på 24? Det skulle vi da ikke være imod, og det tror jeg også at hr. Korneliusen er klar over. Vi ser gerne, at forslaget kommer fra Socialdemokratiets side; ellers kunne det være, at vi kunne hjælpe til.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Der er stadig væk et par spørgsmål, som jeg stillede tidligere, men som hr. Korneliusen ikke svarede på. De er meget konkrete i relation til den socialdemokratiske dagsorden, som er bygget op på først to principper for gymnasielukninger og så et tredje princip, en tredje pind, der siger, at disse principper skal anvendes i Københavns Amt.

Det første af disse principper er, at man ved gymnasielukninger skal sikre, at elevernes fortsatte uddannelsesforløb kan finde sted på en uddannelsesinstitution, der i størst muligt omfang fastholder elevernes valg af fagkombinationer m.v., og som i størst muligt omfang sikrer et etableret elev-lærer-forhold.

Den sidste del af dette afsnit, »og som i størst muligt omfang sikrer et etableret elev-lærerforhold«, opfatter jeg som en kritik af de anneksløsninger, der har været udarbejdet vedrørende Vallensbæk og Albertslund Gymnasier, og jeg vil godt helt konkret spørge: Er det korrekt opfattet? Ligger der i denne formulering i den socialdemokratiske dagsorden, at det ikke vil være muligt at acceptere de løsningsmuligheder, som amtsrådet har fremlagt vedrørende anneksløsninger, hvor eleverne eller lærerne skal fare frem og tilbage?

For det andet: Ligger der i formuleringen også en kritik af disse spøgelsesgymnasier, der bliver resultatet af, at man langsomt udsulter dem som følge af amtsrådets beslutning? Og bliver en konsekvens af denne formulering, at amtsrådet – hvad jeg ved at man har overvejet derude – nedlægger Gentofte allerede fra næste år?

Formanden:

Hr. Korneliusen for en kort bemærkning. Der er stadig væk et par ordførere, der ikke har haft ordet i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Korneliusen (S):

Vi må tage de korte bemærkninger, hvor de hører hjemme.

Jeg nåede ikke at svare før; det beklager jeg over for hr. Holger K. Nielsen. Jeg synes ikke, det er rigtigt at gå ind i en detaildiskussion i dag. Det har været gennemgående i hele min ordførertale, at jeg har udtrykt utilfredshed med den måde, Københavns Amtskommune har forvaltet sagen på efter principbeslutningen, og det, vi prøver at lægge op til nu, er, at der kommer nogle spilleregler, at sagen bliver taget op igen, at man kan vende den med de implicerede forældre, elever og lærere, og hvis det nu er sådan – hvad jeg har forstået – at regeringspartierne stemmer for denne dagsorden, er det et meget klart bud til amtsrådet om at gøre dette. I amtsrådets egen tidsplan når man frem til, at man skal være færdig til den 16. december; dertil vil jeg godt sige, at min egen personlige opfattelse og partiets opfattelse er den, at det ikke haster, hvis man til gengæld kan få gang i en dialog, så tingene falder på plads med nogle overgangsløsninger.

Det, der er helt ultimativt klart, tror jeg, for os alle sammen, er, at løsningerne skal være fundet, sådan at de nye elever, der bliver indskrevet ved gymnasierne, er klar over, hvordan det forholder sig med de gymnasieskoler, de indskriver sig til. Derfor kan og vil jeg ikke svare konkret på, hvad det betyder for Gentofte og for Vallensbæk. Det ville være utrolig forkert af mig at gå ind i den debat, sådan som jeg har forsøgt at line op til den her i dag, men én ting vil jeg godt sige, nemlig at hvis jeg bliver stillet over for det konkrete spørgsmål: Betyder det, at det er et nej fra Socialdemokratiet til spøgelsesskoler? Så er svaret helt klart ja.

Ole Vig Jensen (RV):

Den radikale folketingsgruppe kan stemme for det af Socialdemokratiet fremsatte dagsordensforslag. Vi synes, det er en udmærket præcisering af synspunkter og spilleregler, som bør gøres gældende i forbindelse med denne sag.

Jeg har dog lyst til at sige til hr. Korneliusen, som i sit første indlæg gav udtryk for, at denne reduktion af gymnasiekapaciteten alene fremkom ved den begrænsning i amtskommunernes økonomiske dispositionsmuligheder, som Folketinget tidligere har taget stilling til. Det har jeg før hævdet ikke er tilfældet, og jeg skal igen henvide til, at spørgsmålet om at reducere gymnasiekapaciteten i Københavns Amt ikke er af ny dato.

Den socialdemokratiske amtsborgmester har haft det som et synspunkt gennem længere tid; det har ofte rumlet i hans forestillingsverden. Nu var der så en anledning til at gribe sagen an. Det kom til gengæld så hovedkulds, at han som amtsborgmester og den øverste ansvarlige er løbet ind i en række af de problemer, som lige bestemt er anledningen til, at vi drøfter sagen her.

Hr. Holger K. Nielsen havde nogle enkelte bemærkninger om den del af mit indlæg, som gik på, at vi her måtte være med til at respektere de kommunale beslutninger og det kommunale ansvar, og jeg forstod, at hr. Holger K. Nielsen for så vidt var enig heri. Men jeg gjorde også en bemærkning om det uheldige i, at vi måske her debatterede og eventuelt traf beslutninger midt i et forhandlingsforløb; det mener jeg er noget, vi skal være meget, meget varsomme med. Selv om vi ikke må referere fra vore udvalgs møder, vil jeg godt sige, at samrådet med undervisningsministeren gav mig det klare indtryk, at ministeriet fuldt ud og på tilfredsstillende vis ville varetage sit pædagogiske tilsyn; før forhandlingerne er ført til ende, er det jo ikke til at sige, om det sker på en tilfredsstillende måde.

Jeg forudser nu, at dette i de forhandlinger, der løber videre frem, vil være en klar forudsætning, ekstra forstærket efter debatten i dag, og det må selvfølgelig også give Københavns Amtskommune anledning til at gøre sig nye overvejelser.

Når vi ikke kan stemme for det af hr. Holger K. Nielsen fremsatte dagsordensforslag, på trods af at vi på flere områder er enige, hænger det sammen med, at en del af formuleringen i dagsordensforslaget lige netop griber ind også i den fysiske og økonomiske planlægning, og det er ikke Folketingets opgave. Det hverken kan eller skal vi tage beslutning om herinde.

Berlau (FK):

Tænk, at man skulle komme i den situation at kunne sige, at undervisningsministeren sagde noget rigtigt! Det gjorde han, da han sagde, at regeringspartierne kunne stemme for den socialdemokratiske dagsorden, idet den jo indeholdt et par borgerlige ord til Socialdemokratiet.

Det er nemlig korrekt. Socialdemokratiet er et borgerligt parti i spørgsmålet om økonomi, og sådan optræder det også ude i amterne.

Den debat, som vi nu har overværet, er taget direkte ud af håndbogen »Beskidte politiske tricks«. Havde det ikke været, fordi gymnasieeleverne og andre havde iværksat store og omfattende demonstrationer, havde der ikke været nogen politikere her på Christiansborg, der havde taget situationen alvorligt. Det har været ordgas fra ende til anden. Det har været løfter og synspunkter om, at man havde den allerstørste sympati for både det ene og det andet, men når det kom til realiteterne, fandt man på tonsvis af undskyldninger, som havde til formål at forhindre, at der blev rettet op på den uretfærdighed, man begår over for ungdommen i Københavns Amt.

For Socialdemokratiets vedkommende har der været tale om en sløring af partikammeraters utålelige og uduelige optræden i amtet og for de øvrige politiske partiers vedkommende om at sikre, at den nedskæringspolitik, som man har stået for, også bliver ført ud i livet.

Det bliver nu interessant at høre i debatten under næste sag på dagsordenen, om Fælles Kurs' forslag om ekstrabevillinger til Københavns Amt, om der dér er den samme politiske vilje til stede til at hjælpe de unge mennesker i amtet eller det er en fortsættelse af skuespillet over for dem.

Tak, fordi der var nogle oven for salen, der gad høre på debatten! Der var ikke nogen herude, som udviste den helt store interesse for den.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 21 af Korneliusen (S) (se foran)
vedtoges med 87 stemmer (S, KF, V, RV, CD og KRF) mod 28 (SF, FP og FK).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag om motiveret dagsorden nr. D 20 af Holger K. Nielsen (SF) (se foran).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 26:

Forslag til folketingsbeslutning om opretholdelse af gymnasier.

Af Berlau (FK) m.fl.
(Fremsat 29/10 87).

Forslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):**

Efter den debat, vi lige har haft, og efter den beslutning, vi lige har truffet, tror jeg ikke, der er nogen, der synes, at jeg bør føje flere ord til, og derfor har jeg ikke mere at sige under dette punkt på dagsordenen.

Korneliusen (S):

Også jeg kan gøre det rimelig kort ved at sige, at Socialdemokratiet ikke kan medvirke til gennemførelse af denne folketingsbeslutning.

Jeg kunne måske lidt drillende tillade mig at spørge Fælles Kurs, hvor mange penge der rent faktisk på finansloven for 1988 er afsat til dette forslag.

Merete Aarup (KF):

Den konservative gruppe afviser forslaget og henviser til, hvad vi sagde under forespørgselsdebatten om nr. F 9.

Holger K. Nielsen (SF):

Som en konsekvens af den debat, vi havde før, er vi naturligvis positive over for intentionerne i dette forslag.

Som det fremgik af debatten, er det ikke primært økonomien, der ligger til grund for disse sammenlægninger. Det er faktisk et vigtigt argument for os, at der er sparet ret lidt ved at lægge de gymnasier sammen. Derfor forstår vi